

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ФБИХ, број 22/19

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Потпредсједника Федерације Босне и Херцеговине за оцјену уставности одредбе члана 74. ријечи "органима судске власти" Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине, члана 73. ријечи "органима судске власти" Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине и члана 20., платни разред II., радно мјесто алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретари Уставног суда" и платни разред IV., радно мјесто алинеја 7. "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине, на основу члана IV.Ц.3.10. (2) а) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 26.03.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

1. Утврђује се да нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине одредбе Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12) и Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 49/05) које регулишу сходну примјену поменутих закона у односу на Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине.

2. Утврђује се да у члану 20., платни разред II., радно мјесто алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретари Уставног суда" и платни разред IV., радно мјесто алинеја 7. "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 45/10, 111/12 и 20/17), нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

3. Пресуду објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Потпредсједник Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је дана 03.12.2018. године Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) захтјев за оцјену уставности члана 74. у дијелу који гласи: "органима судске власти" Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: оспорени члан Закона о државној служби), затим члана 73. у дијелу који гласи: "органима судске власти" Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: оспорени члан Закона о намјештеницима), који се односе, како је наведено "само на Уставни суд Федерације уколико га и ако га израз органи судске власти обухваћа" и члана 20. платни разред II. алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретари Уставног суда" и платни разред IV. алинеја 7. у дијелу који гласи: "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: оспорени члан Закона о платама и накнадама).

На основу члана IV.Ц.3.10.(2) а) Устава Федерације Босне и Херцеговине, Потпредсједник Федерације Босне и Херцеговине је овлашћен за покретање поступка пред Уставним судом Федерације.

2. Странке у поступку

У складу са чланом 39. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 6/95 и 37/03), странке у поступку у овом предмету су: Потпредсједник Федерације Босне и Херцеговине, као подносилац захтјева, те Представнички дом и Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине, као доносилац оспорених закона.

3. Битни наводи захтјева

У поднесеном захтјеву је наведено, да је чланом 74. Закона о државној служби прописано да се одредбе истог закона које се односе на државне службенике у органима државне службе сходно примјењују и на државне службенике који тај статус имају у стручним и другим

службама органа законодавне власти, органа извршне власти, омбудсменима, органима судске власти, тужилаштвима, правобранилаштвима, установама за извршење кривичних санкција, затворима и органима за прекршаје Федерације, кантона, града и општина, ако посебним законом није другачије одређено. Подносилац захтјева оспорава наведени члан Закона о државној служби у дијелу који гласи: "органима судске власти", као и члан 73. Закона о намјештеницима у том дијелу, али наводи да оцјена уставности није усмјерена на друге органе судске власти, нпр. редовне судове као органе судске власти, него само на Уставни суд Федерације, уколико га и ако га израз органи судске власти обухваћа.

Подносилац захтјева надаље проблематизује члан 20. платни разред II. алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретари Уставног суда" и платни разред IV., алинеја 7. у дијелу који гласи: "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама, којим су прописани и коефицијенти за наведену категорију запосленика овог суда.

Са тим у вези подносилац захтјева истиче да је у Уставном суду Босне и Херцеговине и Уставном суду Републике Српске, радно-правни статус секретара и савјетника и других запосленика као стручног особља, другачије регулисан, иако обављају исте послове са истим условима за обављање тих послова. Сматра да секретар, савјетници и други запосленици Уставног суда Федерације немају једнак радно-правни статус у односу на секретара, савјетника и друге запосленике Уставног суда Босне и Херцеговине и Уставног суда Републике Српске. У том контексту, подносилац захтјева поставља питање да ли се под органе судске власти могу подвести запосленици Уставног суда Федерације, имајући у виду чињеницу да је Уставни суд Федерације уставно тијело *sui generis* у уставноправном поретку и да овај орган има посебну улогу, значај и функцију. Сматра да Уставни суд Федерације, као *sui generis* тијело мора задржати своју уставну позицију у смислу "посебне четврте судске власти" и да се не може упоређивати са другим гранама власти, извршном, законодавном, па чак и судском, нити се може ставити у исту раван у односу на редовне судове, органе управе и друге државне институције.

Подносилац захтјева подсјећа на уставносудску праксу и релевантне дијелове Одлука Уставног суда Босне и Херцеговине број У-6/06 од 29.03.2008. године, која је објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 40/08 и Одлуку Уставног суда Републике Српске број У-53/08 од 29.10.2008. године, која је објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 105/08.

Подносилац захтјева истиче да је у духу наведених одлука на идентичан, поред положаја судија, уређен и регулисан положај других запосленика у друга два уставна суда у Босни и Херцеговини.

Исто тако, подносилац захтјева подсјећа да је и Уставни суд Федерације својом Пресудом број У-16/16 од 26.04.2017. године, која је објављена у "Службеним новинама Федерације", број 55/17, заузео идентичан став који су у поменутих одлукама заузели Уставни суд Босне и

Херцеговине и Уставни суд Републике Српске, а ради хармонизације правног система и уставног судства у Босни и Херцеговини.

Подносилац захтјева подсјећа да је Уставни суд Федерације на основу тачке 3. Пресуде број У-16/16 од 26.04.2017. године, донио и Правилник о платама за судије Уставног суда Федерације, којим нису обухваћени остали запосленици овог суда. Према мишљењу подносиоца захтјева Суд не може бити самосталан и управно-материјално независан, ако се на радно-правни статус осталим запосленицима примјењују прописи који се односе на запосленике законодавне и извршне власти. Како би Уставни суд Федерације, у духу властите Пресуде број У-16/16, могао досљедно слиједити провођење уставних принципа независности и самосталности Уставног суда Федерације, подносилац захтјева сматра да Суд према истим стандардима, као у случају рјешавања статуса судија, треба ријешити и статус осталих запослених.

Због свега тога подносилац захтјева сматра да су оспореним чланом Закона о државној служби, оспореним чланом Закона о намјештеницима и оспореним чланом Закона о платама и накнадама, повријеђене одредбе члана II.A.2.(1) ц), д) и к) Устава Федерације Босне и Херцеговине. Сматра да се посредно крши и одредба члана 2. став 2. и члана 7а), и) и ј) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима, члана 14. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода и члан 1. Протокола 12. Европске конвенције о људским правима и основним слободама. Надаље, подносилац захтјева цитира поменуте одредбе члана II.A.2.(1) ц), д) и к) Устава Федерације Босне и Херцеговине и међународних аката у контексту неједнакости пред законом запосленика Уставног суда Федерације пред законом и њихове дискриминације, као и повреде права на имовину, у односу на запосленике Уставног суда Босне и Херцеговине и запосленике Уставног суда Републике Српске.

Предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом се утврђује да члан 74. у дијелу који гласи: "органима судске власти" (у дијелу у којем се примјењује на Уставни суд Федерације) Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине, члан 73. у дијелу који гласи: "органима судске власти" (у дијелу који се примјењује на Уставни суд Федерације) Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине, и члан 20. платни разред II. алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретар Уставног суда" и платни разред IV. алинеја 7. "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине, нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

4. Битни наводи одговора на захтјев

Уставни суд Федерације је актом број У-31/18 од 12.12.2018. године у складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине затражио од

Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине да доставе одговор на захтјев подносиоца у року од 30 дана. Одговор није достављен.

У току припрема за одлучивање у овом уставносудском предмету, Премијер Федерације Босне и Херцеговине поднеском број 03-02-1317/2018 од 15.02.2019. године доставио је мишљење V. број 149/2019 од 07.02.2019. године које је Влада Федерације Босне и Херцеговине утврдила на сједници одржаној дана 07.02.2019. године. У мишљењу је наведено да Влада Федерације Босне и Херцеговине сматра да су наводи захтјева за оцјену уставности оспорених одредби наведених закона неосновани.

5. Релевантно право

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан IV.Ц.3.10.(2) а)

(2) Уставни суд:

а) На захтјев Предсједника Федерације, Потпредсједника Федерације, Премијера, замјеника Премијера или на захтјев једне трећине чланова било ког дома Парламента Федерације, утврдит ће да ли је приједлог закона који је усвојио један од домова, или закон који су усвојила оба дома, у складу са овим уставом;

В. Закон о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12)

Члан 1.

Предмет Закона

1. Овим законом уређује се радно-правни статус државних службеника у органима државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), кантона, града и општине (у даљем тексту: орган државне службе).

2. Државни службеник је лице постављено рјешењем на радно мјесто у орган државне службе у складу са законом.

Члан 74. (оспорени члан)

Одредбе овог Закона које се односе на државне службенике у органима државне службе сходно се примјењују и на државне службенике који тај статус имају у стручним и другим службама органа законодавне власти, органа извршне власти, омбудсменима, органима судске власти, тужилаштвима, правобранилаштвима, установама за извршење кривичних санкција, затворима и органима за прекршаје Федерације, кантона, града и општина, ако посебним законом није другачије одређено.

С. Закон о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр. 45/10, 111/12 и 20/17)

Члан 1.

Предмет Закона

Овим законом уређују се плате и накнаде изабраних дужносника, носилаца извршних функција и савјетника у органима законодавне и органима извршне власти Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), државних службеника и намјештеника у органима државне службе Федерације (у даљем тексту: орган државне службе), правобранилаца, службеника судске полиције и затворских полицајаца-стражара у казнено-поправним заводима Федерације, те примјена овог закона у кантонима, градовима и општинама у Федерацији.

Члан 2.

Дефиниције појмова коришћених у Закону

Појмови коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

1) "изабрани дужносници", у смислу овог закона су чланови Дома народа и Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламент Федерације);

2) "носиоци извршних функција", у смислу овог закона су:

- Предсједник и Потпредсједници Федерације;

- чланови Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације);

3) "савјетницима", у смислу овог закона, сматрају се савјетници предсједавајућих домова Парламента Федерације и носилаца извршних функција, те савјетници руководиоца самосталних управа и самосталних управних организација Федерације;

4) "органи државне службе", у смислу овог закона, представљају федерална министарства, федералне управе и федералне управне организације;

(...).

Члан 20. (оспорени члан)

Платни разреди и коефицијенти за државне службенике

(...)

Платни разред II., радно мјесто секретари Уставног суда, Врховног суда,

(...)

Платни разред IV., радно мјесто савјетник у Уставном суду Федерације,

(...)

Члан 57.

Основни принципи

Кантони, општине и градови у Федерацији ће у својим прописима о платама и накнадама поштовати основне принципе за утврђивање плата прописане чланом 3. овог закона.

D. Закон о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 49/05)

Члан 1.

Предмет Закона

Овим законом уређује се радно-правни статус намјештеника у органима државне управе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), кантона, града и општина (у даљем тексту: орган државне службе), послови које обављају намјештеници, плате, накнаде и друга права, дужности и одговорности из радног односа и друга питања која се односе на радно-правни статус намјештеника у органима државне службе у Федерацији.

Члан 2.

На радно-правни статус намјештеника у органима државне службе примјењује се Закон о раду ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 43/99, 32/00 и 29/03) и други општи прописи о раду и колективни уговори, осим у питањима која су регулисана овим законом.

Члан 3.

Намјештеници су лица која у органима државне службе обављају послове утврђене у попису из члана 6. овог Закона.

Члан 6.

Намјештеници обављају послове из надлежности органа државне службе који су функционално повезани са пословима основне дјелатности из надлежности тих органа утврђених прописом Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) донесен на основу члана 6. став 2. Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04 и 54/04) (у даљем тексту: Закон о државној служби) и који непосредно доприносе да се послови основне дјелатности могу у цјелини, правилно и ефикасно обављати (у даљем тексту: допунски послови основне дјелатности и послови помоћне дјелатности).

(...).

Члан 7.

Радна мјеста намјештеника са описом послова и условима за њихово обављање утврђују се правилником о унутрашњој организацији органа државне службе у складу са овим Законом и прописом који се доноси на основу става 3., односно става 4. члана 6. овог Закона.

Члан 73. (оспорени члан)

Одредбе овог закона сходно се примјењују и на намјештенике који тај статус имају у: стручним и другим службама органа законодавне власти, органима извршне власти, омбудсменима, органима судске власти, тужилаштвима, правобранилаштвима, установама за извршење кривичних санкција, затворима и органима за прекршаје на свим нивоима власти у Федерацији, ако посебним законом није другачије одређено.

Е. Одлука о положају, организацији, функционисању, самосталности и управно-материјалној независности Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", број 6/18)

Члан 1.

Правни положај и предмет Одлуке

Одлуком о положају, организацији, функционисању, самосталности и управно-материјалној независности Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Одлука), као органским правним актом у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Устав), уређују се положај, организација и функционисање Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације), те у складу са тачком 3. Пресуде Уставног суда Федерације, број У-16/16 од 26.04.2017. године ("Службене новине Федерације БиХ", број 55/17), самосталност и управно-материјална независност Уставног суда Федерације, укључујући плате и друге накнаде судија Уставног суда Федерације, те радно-правни статус и примања запослених у Стручној служби Уставног суда Федерације (у даљем тексту: Стручна служба), која нису прописана Уставом или другим општим актима Уставног суда Федерације, донесеним на основу ове Одлуке.

Члан 2. став 3.

Општа и појединачна правна акта

(...)

Уставни суд Федерације доноси засебан општи акт којим се уређују права и обавезе те плата и накнаде Стручне службе.

Члан 11. став 1. алинеја 4.

Надлежност сједнице Суда

Поред остваривања основних функција Уставног суда Федерације утврђених Уставом, Законом о поступку и Пословником, сједница Суда одлучује:

(.....)

- о унутрашњој организацији, правима, обавезама, платама и другим накнадама запослених у Стручној служби;

Ф. Уставно-судска пракса

- Одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, број У-6/06 од 29.03.2008. године

("Службени гласник БиХ", број 40/08);

- Одлука Уставног суда Републике Српске, број У-53/08 од 29.10.2008. године

("Службени гласник Републике Српске", број 105/08);

- Пресуда Уставног суда Федерације, број У-16/16 од 26.04.2017. године

("Службене новине Федерације БиХ", број 55/17).

6. Чињенично стање и став Уставног суда Федерације

Уставни суд Федерације је утврдио да у конкретном предмету нема чињеничних питања која би било потребно непосредно расправити на јавној расправи. На основу навода захтјева, те доказа који произилазе из цјелокупне документације у овом предмету, Уставни суд Федерације је утврдио следеће:

Чланом 1. Закона о државној служби је прописан предмет закона, а то је уређење радно-правног статуса државних службеника у органима државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине. Анализирајући наводе захтјева који се односе на оспорену одредбу члана 74. Закона о државној служби, утврђено је да иста прописује примјену овог закона на друге органе и службе, на начин да је овом одредбом прописано да се одредбе овог закона које се односе на државне службенике у органима државне службе сходно примјењују и на државне службенике који тај статус имају у стручним и другим службама органа законодавне власти, органа извршне власти, омбудсменима, органима судске власти, тужилаштвима, правобранилаштвима, установама за извршење кривичних санкција, затворима и органима за прекршаје Федерације, кантона, града и општина, ако посебним законом није другачије одређено. Подносилац захтјева оспорени члан Закона о државној служби проблематизује само уколико исти третира службенике и намјештенике Уставног суда Федерације. Из саме опште норме, предмета закона, али и норме која прописује сходну примјену, произилази да се исти не односи на специфичну "уставносудску власт".

Чланом 1. Закона о намјештеницима прописано је уређење радно-правног статуса намјештеника у органима државне управе Федерације Босне и Херцеговине, кантона, града и

општина, затим послови које обављају намјештеници, плате, накнаде и друга права, дужности и одговорности из радног односа и друга питања која се односе на радно-правни статус намјештеника у органима државне службе у Федерацији. Анализирајући одредбу оспореног члана 73. Закона о намјештеницима, утврђено је да иста прописује примјену овог закона и на намјештенике који тај статус имају у стручним и другим службама органа законодавне власти, органима извршне власти, омбудсменима, органима судске власти, тужилаштвима, правобранилаштвима, установама за извршење кривичних санкција, затворима и органима за прекршаје на свим нивоима власти у Федерацији, ако посебним законом није другачије одређено. Као и у односу на Закон о државној служби, јасно произилази да се тим законом не обухваћа радно-правни статус намјештеника Уставног суда Федерације.

Чланом 1. Закона о платама и накнадама прописано је уређење плата и накнада изабраних дужносника, носилаца извршних функција и савјетника у органима законодавне и органима извршне власти Федерације Босне и Херцеговине, државних службеника и намјештеника у органима државне службе Федерације, правобранилаца, службеника судске полиције и затворских полицајаца-стражара у казнено-поправним заводима Федерације, те примјена овог закона у кантонима, градовима и општинама у Федерацији. Оспореним чланом 20. Закона о платама и накнадама, су регулисани платни разреди и коефицијенти за државне службенике. Коефицијент за секретара Уставног суда Федерације, утврђен је у платном разреду II., а коефицијент за савјетника Уставног суда Федерације је утврђен у платном разреду IV. Законске дефиниције релевантне за овај предмет су оне које прописују ко су изабрани дужносници, носиоци извршних функција, савјетници, те орган државне службе на које се односи предметни закон. Нити једном одредбом тог закона није обухваћена уставносудска власт, изузев у оспореном дијелу који прописује коефицијенте за двије службеничке позиције у Уставном суду Федерације.

Подносилац захтјева оспорава у суштини опсег примјене наведених закона у односу на запослене у Стручној служби Уставног суда Федерације, реферирајући се и на Пресуду овог суда број У-16/16 од 26.04.2017. године.

Анализирајући уставноправни положај уставно-судске власти у Босни и Херцеговини, а посебно у Федерацији Босне и Херцеговине као посебне уставно-судске институције у оквиру поглавља IV.Ц. Устава Федерације Босне и Херцеговине у којем су одредбе у односу на ову специфичну институцију и посебно издвојене, Уставни суд Федерације је анализирао релевантну уставносудску праксу Уставног суда Босне и Херцеговине, Уставног суда Републике Српске, те овог суда и утврдио сљедеће:

Осим што се оспорени закони не односе на Уставни суд Федерације (изузев у дијелу наведеном у тачки 2. изреке ове пресуде), није могућа ни њихова сходна примјена уколико Уставни суд Федерације својим унутрашњим актом не пропише другачије.

Одлуком у предмету број У-6/06 од 29.03.2008. године, Уставни суд Босне и Херцеговине је утврдио да одредбе Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким установама на нивоу Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на судије и запосленике Уставног суда Босне и Херцеговине нису у складу са Уставом Босне и Херцеговине. Релевантне тачке 26., 27. и 28. образложења наведене Одлуке гласе:

"26. У вези с тим, Уставни суд наглашава да принцип владавине права и независности судства, као његов неодвојив дио, а нарочито принцип подјеле власти, никако не значе да законодавац не може законима и прописима да регулише питања која су од важности за функционисање државних институција, чак и ако се ради о Уставном суду, како то указује и *amicus curiae*. Другачије тумачење било би супротно управо принципу владавине права који подразумијева и искључење широке дискреционе власти државних органа и једнакост свих пред законом, а самим тим супротно и принципу подјеле власти, који подразумијева и искључење широке дискреционе власти државних органа и једнакост свих пред законом, а самим тим супротно и принципу подјеле власти, који подразумијева да постоје механизми за међусобну контролу органа власти и успостављање међусобне равнотеже. Дакле, регулисање питања која су битна и важна за постојање и функционисање Уставног суда мора да буде у складу са Уставом БиХ и у правцу очувања његове независности и самосталности.

27. Уставни суд сматра да независност Уставног суда представља принцип који законодавац управо мора да обезбиди, водећи рачуна о нарочитом положају и улози коју Уставни суд има у Уставу Босне и Херцеговине. Уставни суд сматра да је важно да истакне да ово укључује не само питање плата судија већ и других запослених у Уставном суду, а што значи обезбјеђење пуне финансијске независности и самосталности Уставног суда, који се огледа у самосталном планирању и предлагању буџета Суда, као и самосталном распоређивању одобрених буџетских средстава чија висина свакако мора да подлијеже одговарајућој контроли органа који је надлежан.

28. Уставни суд се, не узимајући у обзир неке његове специфичне карактеристике, везује за општу институцију уставног правосуђа. Она се развила у Европи, прије свега у савезним државама, Њемачкој и у Аустрији, нарочито у погледу расподјеле надлежности између централне државе и федералних јединица. То питање, које је дуго времена сматрано искључиво политичким и као такво било неподложно судском уређивању, почело је да добија све већу правну димензију крајем XIX и почетком XX вијека, што је оправдало додјељивање ове посебне проблематике посебном суду. Од тог момента постало је могуће да се прошири идеја и додијели уставном суду надлежности санкционисања било које повреде устава и да се повјери уставном суду да контролише уставност закона. Уставни судови и данас назначавају своје федералне коријене и допринос Ханса Келсена концепту уставног правосуђа. Они објашњавају да је посебан статус уставних судова заснован на посебним функцијама тих судова. Тај статус је статус независног и аутономног уставног органа који му даје мјесто ван судског апарата и његове хијерархије упркос његовим правосудним функцијама".

Одлуком у предмету број У-53/08 од 29.10.2008. године, Уставни суд Републике Српске утврдио је да одредбе Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Републици Српској, у дијелу који се односи на судије Суда, предсједника Суда и шефове одјељења Уставног суда Републике Српске оцијенио да нису у сагласности са Уставом Републике Српске. Релевантни ставови тог Суда у погледу регулисања положаја и организације уставносудске власти примјењиви су и на положај уставносудске власти у Федерацији Босне и Херцеговине у односу на уставну надлежност и специфичности у виду састава суда и избора судија Уставног суда Федерације, коначности и обавезности одлука Уставног суда, њихово правно дејство, итд. Тако нпр., у образложењу поменуте Одлуке стоји: "Из цитираних уставних одредаба јасно произилази улога Уставног суда као једне од најзначајнијих институција у остваривању демократије, владавине права и унапређењу и заштити слобода и права грађана, на којима се заснива уставно уређење Републике Српске. Поменуте уставне одредбе истовремено представљају гаранције независности и самосталности Уставног суда, што је од великог значаја за његово функционисање, јер једино на тај начин може остварити своју Уставом утврђену улогу. Широке надлежности Уставног суда, као и правно дејство његових одлука, које су општеобавезне и извршне на територији Републике, несумњиво указују на специфичан положај овог суда, који је независан од законодавне, извршне и судске власти и налази се изван система редовних судова и њихове хијерархије". Суштински идентичан став у погледу положаја Уставног суда БиХ заузео је и Уставни суд Босне и Херцеговине у својој одлуци број У-6/06, од 29. марта 2008. године ("Службени гласник БиХ", број 40/08)".

Неспорна је чињеница да Уставни суд Босне и Херцеговине и Уставни суд Републике Српске искључиво својим унутрашњим општим актом прописују радно-правни статус укључујући и плате и накнаде свих запослених у стручним службама тих судова.

Из Пресуде Уставног суда Федерације број У-16/16 од 26.04.2017. године, произилази да одредбе Закона о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на судије, предсједника Суда и за шефове одјељења Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине нису у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине. Такође, тачком 2, имајући у виду уставну одредбу да се плате судија уређују законом, у том сегменту је наложено доношење посебног закона у року од 6 мјесеци од дана објаве наведене одлуке у "Службеним новинама Федерације БиХ". Тачком 2. изреке је наложено да: "Налаже се Парламенту Федерације Босне и Херцеговине да у року од 6 мјесеци, од дана објаве одлуке у "Службеним новинама Федерације БиХ", до када се може примјењивати закон из става 1. изреке ове пресуде у односу на Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, уважавајући релевантне одредбе Устава Федерације Босне и Херцеговине и организациону структуру прописану Одлуком о организацији Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 68/10), донесе закон о Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине којим ће разрадити самосталност и управно-материјалну независност Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине, укључујући плате и друга примања судија Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине". Тај рок је истекао 22.01.2018. године. Стога је Уставни суд Федерације у складу са тачком 3. цитиране пресуде која гласи: "Уколико Парламент Федерације Босне и Херцеговине не донесе закон у складу са ставом 2. изреке, Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине ће посебним правним актом уредити питања која обухватају самосталност и управно-материјалну независност Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине, укључујући плате и друга примања судија Уставног суда

Федерације Босне и Херцеговине", донио Одлуку о положају, организацији, функционисању, самосталности и управно-материјалној независности Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине, (у даљем тексту: Одлука) која је објављена у "Службеним новинама Федерације БиХ", број 6/18. Наведена Одлука представља органски општи акт и којом се у цијелости регулишу сва питања која обухватају самосталност и уставно-материјалну независност Уставног суда Федерације, укључујући плате и друге накнаде судија Уставног суда Федерације, те радно-правни статус и примања запослених у Стручној служби Уставног суда Федерације, која нису прописана Уставом или другим општим актима Уставног суда Федерације, донесеним на основу ове одлуке.

У образложењу ове пресуде, а релевантно и у односу на овај предмет, наведено је да је улога Уставног суда Федерације као једне од најзначајнијих институција у остваривању демократије, владавине права и заштите слобода и права грађана на којима почива уставно уређење Федерације Босне и Херцеговине. Поменуте уставне одредбе представљају гаранцију независности и самосталности Уставног суда Федерације, што има велики значај за његово функционисање, јер само на такав начин може остварити своју улогу која је прописана у Уставу Федерације Босне и Херцеговине. Искључиво Уставом Федерације Босне и Херцеговине прописане су надлежности Суда, лица која могу покренути поступак пред Судом, правно дејство одлука које су коначне и обавезујуће на територији Федерације Босне и Херцеговине, што несумњиво указује на специфичан и одвојен положај Суда од осталих редовних судова, који због своје специфичности мора и јесте независан како од законодавне тако и од извршне, али и од судске власти. Уставни суд Федерације налази се изван система редовних судова као и њихове хијерархије, а тим прије и изван система законодавне и извршне власти, те тиме и сходне примјене закона који су предмет оцјене овог суда. Из тих разлога се, по оцјени Уставног суда Федерације, питање положаја запослених у Уставном суду Федерације, укључујући и њихов материјални положај, не може регулисати на исти начин и истим законима којима су регулисане плате за редовне судове, али тим прије ни законима за државне службенике и намјештенике, па ни сходном примјеном уколико сам Суд не одлучи тако.

Уставни суд Федерације посебно наглашава да Одлука представља органски општи правни акт којим се уређују сва питања која обухватају самосталност и уставно-материјалну независност Уставног суда Федерације, укључујући плате и друге накнаде судија Уставног суда Федерације, те радно-правни статус и примања запослених у Стручној служби Уставног суда Федерације, која нису прописана Уставом или другим општим актима Уставног суда Федерације, донесеним на основу ове одлуке.

По основу те Одлуке, а како је Пресудом број У-16/16 од 26.04.2017. године престао да се примјењује Закон о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на судије Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је донио Правилник о правима, обавезама, платама и другим накнадама судија Уставног суда Федерације. Међутим, пуна самосталност и управно-материјална самосталност, која се огледа у самосталном планирању и предлагању буџета Суда, као и самосталном распоређивању одобрених буџетских средстава, се не може постићи само кроз самосталност код утврђивања плата судија овог Суда, него и кроз коначно дефинисање

радно-правног статуса свих запосленика Уставног суда Федерације, што укључује и њихове плате и накнаде.

Водећи рачуна о специфичном положају овог суда, потребно је посебно нагласити значај и улогу запослених у Стручној служби Уставног суда Федерације, који судјелују у јединственом процесу рада са судијама, дајући свој допринос његовој потпуној самосталности и независности у границама права, обавеза и одговорности која се утврђује искључиво актима Суда. Утврђивање статуса запосленика Уставног суда Федерације, на начин и под условима слично како то имају и запослени у Уставном суду Босне и Херцеговине и Уставном суду Републике Српске, јесте крупан и неопходан допринос остваривању пуне самосталности Уставног суда Федерације, јер би запосленици на наведени начин, такође, били заштићени од евентуалних притисака других органа власти.

Утврђивање права, обавеза, одговорности и плата запосленика актима Суда у пуном капацитету је коначан корак према успостављању и пуне самосталности овог суда, која је прописана Уставом Федерације Босне и Херцеговине, а ближе дефинисана Одлуком. Како је истом прописано да Суд самостално доноси и регулише радно-правни статус, укључујући плате и накнаде Стручне службе, то је Суд утврдио у тачки 1. ове пресуде да нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине одредбе Закона о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине и одредбе Закона о намјештеницима у органима државне службе у Федерацији Босне и Херцеговине које регулишу сходну примјену поменутих закона у односу на Уставни суд Федерације, а у тачки 2., ове пресуде да у члану 20., платни разред II., радно мјесто алинеја 3. у дијелу који гласи: "секретари Уставног суда" и платни разред IV., радно мјесто алинеја 7. "савјетник у Уставном суду Федерације" Закона о платама и накнадама у органима власти Федерације Босне и Херцеговине, нису у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, предсједница Суда, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, проф. др Един Муминовић и др sc. Ката Сењак, судије Суда.

Број У-31/18

26. марта 2019. године

Сарајево

Предсједница

Уставног суда Федерације

Босне и Херцеговине

Александра Мартиновић, с. р.